GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 12. | Joi, 29 Ianuariu | 10 Februariu | 1881.

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, 15. Ianuariu.

VIII. Conferinti'a dela 1861 nu numai cà a monopolisatu tóte afacerile publice politice ale poporului romanu ardeleanu, „concrediendu ulteriorminte caus'a natiunala si confessiunala romana archipastoriloru si barbatiloru loru permanenti" ci a mersu inca si mai departe, declarandu-se solidara cu toti pasii ce s'au facutu pêna la 1/13 Ianuuriu 1861 de càtra archierei si de càtra unii fruntasi mireni in caus'a nationala: „cá si cum ar' fi resultatu din sinulu unei representatiuni constituite dupa tóte formele legei." Ratihabitiunea acést'a s'a datu fara considerare la aceea, cà faptele premerse conferentiei se contradîceau chiaru in modu esentialu si nu erau eflucsulu numai a unei singure cugetari si vointie.

Unii adeca cerura in petitiunile asternute tronului mai multu, altii mai puçinu si conferenti'a fidela principiului, cà „ori-càtu se dà Romanului multu puçinu èlu se primésca", à declaratu tóte petitiunile de ale sale.

Spre ilustrarea celoru dîse trebue se ne intórcemu earasi la cronicariulu nostru, care vorbindu despre caracterulu conferintiei, scriea la 14 Ianuariu 1861 intre altele:

„Dintru antaiu semená tare, cà o sama de ómeni ar' fi fórte aplecati ale adscrie Brasioveniloru celu mai aprigu radicalismu. Acesti'a inse nu duserera altu-ceva cu sinesi la conferentia de càtu càteva parole de dî, precum le dicu diaristii, déca nu si ostasii, eara anume:

„Solidaritate natiunala pentru totu ce au facutu pêna acuma archiereii si deputatiunea in folosulu natiunii, adeca unulu pentru toti si toti pentru unulu, cá si cum natiunea intréga adunata la unu locu ar' fi facutu totu. — Comissiune langa archierei. . . . Brasiovenii nu sunt indestulati cu nimicu din càte s'au càstigatu pêna acuma; totu-si si ei sunt de acea opiniune, cà ori-càtu se dà Romanului multu puçinu, elu se primésca, ci niciodata se nu incete de a cere si a pretinde necurmatu càtu i se cuvine s. c. l."

Aceste „parole de dî", ce veneau din partea unoru membri ai conferentiei, despre cari se credea cà voru fi „cei mai aprigi radicali" ne deslusiescu in modu destulu de lamuritu ce se intielegea la 1/13 Ianuariu 1861 sub cuventulu solidaritate.

Mai antaiu se vede, cà atunci se identtficá vointi'a conferentiei, cu vointi'a natiunei si se lucrá „cá si cum natiunea intréga adunata la unu locu ar fi lucratu totu." Acestu dreptu si lu insusiea in modu esclusivu o adunare de vreo suta de membri, dintre cari jumetate se infaçisiara la porunca! Nu era acést'a o parodia asupra adunarei natiunale dela 1848?

Pusa odata pe acést'a basa a monopolisarei vointiei natiunale conferenti'a dela 1/13 Ianuariu 1861 n'a mai potutu intielege sub cuventulu „solidaritate" conlucrarea fiacarui romanu dupa putinti'a s'a spre ajungerea scopului comunu politicu-natiunalu, ci a intielesu sub „solidaritate" supunerea órba a tolalitatii Romaniloru la „totu ce au facutu si ce voru mai face archipastorii romani cu barbatii loru permanenti."

Déca vointi'a conferentiei, a fost numai vointi'a natiunei, déca conferenti'a si-a insusitu o plenipotentia generala irevocabila, atunci nu se mai potea admite cá cineva se viua si se dîca: n'ati facutu bine, ce a-ti facutu la Sibiiu. Cuventulu „solidaritate" eschidea prin urmare si ori-ce critica seriósa a fapteloru petrecute in primele dile ale lunei lui Ianuariu 1861. Se institui-se unu directoriu de doi archierei, càrora li s'a datu cá ajutori unu numeru de fruntasi mireni si dela tóta nati'a se cerea cá se fia solidara cu faptele acestui directoriu pêna si cu cele din trecutu, se cerea prin urmare supunere órba generala — si tóte aceste se esprimau prin cuventulu „Solidaritate".

De aci a urmatu cà tóta activitatea politica natiunala s'a concentratu in manile directoriului, ear' poporulu in totalitatea lui a remasu passivu. Altii lucrau pentru poporu, elu orbecá mai departe in intunerecu, nimicu nu se facù pentru organisarea si fórte puçinu pentru educarea lui politica. Directoriu poruncea si ceilalti aveau se asculte; diferinti'a era numai in aceea, cà unii ascultau mai multu altii mai puçinu. Astfeliu membrii directoriului: Archiereii, fiindu ómenii de incredere ai guvernului austriacu, „Solidariltatea" ce se inaugurase la 1861 era — o solidaritate cu guvernulu.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans." din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8 si 10 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Partidele maghiare facu pregatiri mari pentru viitórele alegeri. In fruntea miscarei electorale stà partid'a estremei stange, care prin organulu siefiloru ei Mocsáry si Irányi si-a precisatu program'a, care declina dela sine tendintiele revolutiunare, cari i se atribue si cere uniunea personala cu Austri'a, restitutiunea „in integrum" a situatiunei dela 1848.

Intr'aceea ministrulu de finance nefiindu multiamitu cu venitulu din dàrile pe consumu se gandesce la o noua emissiune de renta de harthia 5%. Deocamdata se dîce isi va procurá pe calea acésta numai vreo 20 milióne.

In fine s'a terminatu si afacerea clusiana Bartha-Rüstow. „Cor. polit." anuntia cu dat'a 7 Febr. cà tribunalulu de resbelu a condamnatu pe locotenentulu Dienstl si pe sub-locotenentulu Rüstow pentru vatamare corporala la 7 luni inchisóre. Rüstow afara de acést'a a fost degradatu.

In 8 Febr. l. c. o deputatiune de tierani austriaci din Wilhelmsburg a fost primita in audientia de càtra comitele Taaffe. Deputatiunea s'a plansu asupra lipseloru ce trebue se le sufere tieranii, asupra dàriloru apesatóre si a accentuatu positiunea privilegiata ce-o ocupa Galiti'a. — Ministrulu Taaffe le-a promisu cà se va ingrigi cá darile se fia impartite in mesura egala asupra diferiteloru provincii. Galitianii nu ar' fi privilegiati, ei si asia platescu mai multa dare cá inainte. Ei au mosii mari dér' ce folosu déca nu au locu de semenatura? Tieranulu din Austri'a se nu imiteze numai modulu de productiune alu mosiului seu, ci se caute a lucrá pamentulu mai bine, càci atunci 'i va aduce mai multu venitu.

Deputatiunea s'a rogatu de d-lu Taaffe cá se faca se fia primita in audientia si de imperatulu, ministrulu-presiedinte i-a respunsu inse cà-i pare reu cà nu póte se satisfaca dorintiei acesti'a, fiinducà déca tóte adunarile de tierani ar' tramite deputatiuni la imperatulu, ar' trebui sè se dé pe septemana o multime de audientie, ceea ce ar' merge inse prea departe.

„N. fr. Presse" anuntia cà negotiarile cu Serbi'a pentru incheiarea unui tractatu de comerciu austro-serbescu mergu reu. Serbii sustienu nesce puncte in tarif'a vamala cu deosebire in privinti'a tiesaturiloru atàtu de opuse cu pretensiunile austriace, in càtu o intielegere pare aprópe impossibila.

In siedinti'a dela 26 Ian. (7 Febr.) a camerei romane d. Locusteanu cerù cá comissiunea de indigenatu se dé prioritate petitiuniloru de naturalisatiune ce i s'au adresatu din partea Romaniloru din diferite pàrti. D. Urechia observa, cà in sectiuni s'a facutu unu proiectu de lege prin care se stabilesce cá asemeni petitiuni venite dela Romani se fia votate en bloc. Adunarea incuviintiéza propunerea lui Locusteanu. Se respinge apoi cu 25 voturi in contra la 44 indigenatulu d-lui Dr. Leon Rosenthal si se recunósce calitatea de romanu d-lui Fometescu Const. cu 59 in contra la 2 voturi.

D. V. A. Urechia isi desvólta apoi interpelarea asupra missiunii ce au avutu cei doui calugari tramisi de patriarchia càtra guvernulu romanu. D-s'a esprima parerea de reu, cà nu s'au publicatu in „Cartea Verde" documentele privitóre la 'ncercarea de a redeschide cestiunea monastiriloru inchinate. Citéza càte-va acte si deduce dintr'unulu cà guvernulu a deschisu o portitia acestei cestiuni, totusi declara cà nu se 'ndoiesce cà d-nu Boerescu si intregulu guvernu mai bine s'ar' retrage de càtu se permita introducerea prin acea pórta a unei cestiuni definitivu resolvata si inchisa.

D. Ministru de esterne respunde cà intr'adeveru M. S. R. Domnulu a primitu o scrisóre adresata de patru prelati in privinti'a cestiunii monastiriloru inchinate. M. S. a respunsu, cum politeti'a cerea se respunda, adaugêndu totdeodata cà cestiunea monastiriloru a fostu resolvata, conformu dreptului tierii si scopului ce l'au avutu donatorii candu au inzestratu monastirile. Càtu pentru petitiune, M. S. a recomandat'o guvernului, cá ori-ce alta petitiune, si deci nu este nici o portitia deschisa, cum pretinde d. interpelatoru. Documentele nu s'au publicatu in „Cartea Verde" pentru cà nu sunt acte diplomatice, de óre-ce patriarchulu nu e unu severanu, d-s'a a primitu pe delegatii patriarchului acasa si le-a declaratu, cà nici nu póte intrá in vorba despre acést'a afacere, care e definitivu terminata (aplause). Terminandu, d. ministru dice cà ori-ce partita ar' fi la guvernu, nici-una nu se va gasi care s'atinga o cestiune resolvata si 'nchisa pentru totu-deauna (aplause).

Dupa replic'a d-lui Urechia care accentuà cà Turcia era p'aci se agite din nou cestiunea monastiriloru inchinate s'adopta urmatórea motiune propusa de d. Urechia: In urma interpelarii d-lui V. A. Urechia, Camer'a, multiamita cu declaratiunile guvernului si considerandu cestiunea inchisa, trece la ordinea dilei.

Organulu interesseloru germano-evreesci „Bukarester Tagblatt" scuipa focu din causa, cà camer'a romana a respinsu cererea de naturalisare a unui Evreu din Iasi, a bancherului Iacob Neuschotz. D. Neuschotz — dîce numit'a foie — are acuma 65 de ani, camer'a la condamnatu a mai asteptá inca diece ani si apoi a mai cere inca-odata, déca va mai trai, naturalisarea. Cu ocasiunea acést'a organulu Germano-Evreiloru se servesce façia de camer'a romana de unu limbagiu fórte indrasnetiu si grosolanu, care si atunci candu ar' sustiené o causa in sine drépta ar' trebui se faca cea mai rea si disgustatóre impressiune intre Romani.

Scirile relative la conflictulu turco-grecescu sunt asia de confuse si de contradictorii, incàtu nu se póte spune nici-decum, déca o impaciuire prealabile a acestui conflictu are mai multi sorti, decàtu resbelulu ce ameníntia totu mai tare a pune cestiunea orientului de nou la ordinea dilei.

Din cercurile diplomatice ale Vienei se scrie: „cà desbaterile din urma din camer'a francesa au produsu acolo o impressiune favorabila intr'atat'a, intru càtu ele dovedescu, cà representatiunea nationale impartasiesce pe deplinu ideile, ce domnescu in sinulu poporului, despre marea necesitate a pacei, si care in timpii din urma s'au manifestatu cu atàt'a putere incàtu guvernulu

s'a vediutu necessitatu se tiena contu de ele. De altcum este invederatu, cà in momentulu de façia domnesce unu intre actu in dram'a greco-turcésca. Representantii puteriloru nu paru a fi primitu inca dela guvernele loru instructiunile detaliate, de cari au trebuintia pentru inceperea pertractariloru de aplanare ale acestei drame. Ultimele desbateri din camer'a francesa indreptatiescu intr'o mare mesura la speranti'a, cà dorit'a aplanare in cele din urma totu se va puté obtiené si cà astfeliu se va evita, cá dram'a se devina tragedia."

Dupa cum se scrie „Cor. Pol." din London cabinetulu anglesu, continuá a-se mantiené inca totu pe punctulu de vedere, pe care s'a pusu dela inceputu in ceea ce privesce conflictulu greco-turcescu. Este fórte probabilu, cà elu ar' sprigini cu o energia si mai mare revindicatiunile Greciei, déca n'ar' avéa acasa atâtu de lucru cu cestiunea irlandeza si déca opiniunea publica in tóta tiér'a n'ar' manifestá o oróre atâta de mare contr'a unei interventiuni active in Orientu. O urmare a acestoru impregiurari este, cà punctulu de gravitate alu „concertului europénu" nu mai este in London, ci in Berlin. . . . In adeveru, candu Franci'a 'si-a retrasu din discutiunea diplomatica faimosulu seu proiectu de arbitragiu, se dice, cà d-lu Barthélemy St. Hilaire ar' fi intrebatu in modu confidentialu pe ministrulu afacerile straine, déca cumva cabinetulu anglezu este dispusu a-'si face propunerile sale in privinti'a noului „modus procedendi" in cestiunea grecésca. Respunsulu cabinetului din St. James (cet. Gems) se spune a fi fostu negativu si impreunatu cu recomandatiunea cá se se faca cabinetului din Berlin o asemenea provocatiune. Oricum s'ar' fi petrecutu lucrurile, atat'a este astadi constatatu, cà conducerea concertului europenu in nou'a fasa, in care a intratu conflictulu turco-grecescu se afla astadi earasi in manile d-lui de Bismarck.

Press'a din Parisu se ocupu inca totu cu marile desbateri, la care a datu ansa interpelatiunea in privinti'a cestiunii orientali. „Le Temps" unulu din cele mai importante organe oficióse ale actualului minsteriu incheia unu articulu de fondu alu seu cu urmatórele cuvinte:

„Noi multiamimu d-lu Barthelemy St. Hilaire, pentru cà a aperatu atitudinea predecessoriloru sei si ne ferimu fórte, de a-i face vre-o imputare pentru interpretatiunea decisiuniloru conferintiei din Berlin, ce i este propria care inse, desi nu comsemte póte nici cu liter'a, nici cu spiritulu textului, aráta firm'a intentiune de a preveni in viitoru ori ce amestecu compromitietoriu alu Françiei. Mai curêndu amu puté se regretamu, cà d-lu B. St. Hilaire n'a intonatu cu mai multa fortia acestu punctu.

„Elu 'si incheia vorbirea prin assigurarea, cà concertulu europénu esista inca; noi amu fi voitu mai bine se-'lu audimu dicendu, cà Franci'a prin incercarea sa de a stabili unu tribunalu de arbitrii voi se-'si arete pentru ultim'a óra bun'a s'a vointia si se 'si implinésca obligatiunile morali, ce le luase asupra 'si in favórea Greciei si cà acumu se considera cá descarcata de orice initiativa diplomatica precum si de ori ce obligatiune de a da vreunu ajutoriu materialu. Dup aceea apoi putea se vorbésca, déca voia despre concertulu europénu; putea apoi se iea parte si la noue pertractari, de vreme ce astadi este lucru ispravitu gata, cà obligatiunile luate asupra-si de puterile europene nu voru mai merge pêna la demonstratiuni, cari ar' fi ridiculi, déca n'ar' poté fi periculóse."

Un'a din cele d'antai consecintie ale proclamatiunii directoriului nationalu irlandezu este arestarea d-lui Davitt. Acest'a este adeveratulu intemeiatoriu alu Land-Ligei irlandeze, care dà atâta de lucru autoritatiloru britice. Elu fusese condamnatu deja la anulu 1870, cá unulu dintre siefii insurectiunii feniane (nihiliste) incercate in acelu anu, la 15 ani de munca silnica. La 1878 a fostu eliberatu, inse numai sub conditiunea, cà se va abtiené dela ori-ce agitatiune politica-sociale; la dincontra fiindu de nou arestatu va avé de a 'si face intrég'a pedépsa. Caus'a arestarii lui de astadata au fostu cu deosebire vorbirile lui incendiare si preste mesura revolutionarie ce le-a tienutu in diverse adunari populare. Intr'un'a din acestea apostrofà actualulu ministeriu cu vintele: „In cabinetu siedu astadi nisce ómeni cu idei atâtu de misérabile, cu povniri atâtu de brutale si cu tendintie atâtu de lacome de sange, precum numai potu fi a-le unoru ómeni, cari au condamnatu unu partidu-wigh (democratu) la eterna infamia." — Din Dublin d. Davitt a fostu adusu sub o escorta politiana la London de unde, dupa ce i s'a constatatu identitatea, a fostu dusu la inchisórea Millbanc. Pe drumulu ce duce la inchisóre s'au luatu tóte mesurile, pentru a zadarnici ori ce incercare violenta de a-'lu elibera, ce puteau face partisanii sei irlandezi. Din acésta inchisóre a fostu apoi transportatu cu trenu separatu la inchisórea Portland unde va avé se stea pêna 'si va face intrég'a pedépsa.

In Dublin se astépta in fiacare momentu, cá Land-Lig'a se fia sugrumata si birourile, sale puse sub sequestru. In vederea arestarii fórte probabile si a altoru conducêtori ai Ligei, s'a formatu sub presedinti'a d-nei Parnell o liga a femeiloru. Aeésta a publicatu unu manifestu care provóca pe femeile din Irland'a cá ele se continue si se propage agitatiunea, pêna ce miseri'a compatriotiloru loru va luá unu sfêrsitu.

In camer'a francesá dupa primirea definitiva a legei de pressa a venitu la ordinea dilii propunerea deputatului „Labuze". care pretinde assentarea si a clericiloru. Desbaterea acestei propuneri la cererea ministrului de resbelu s'a amanatu pêna la venirea in camera a nouei legi de recrutare, ce se va presentá in curêndu. Dup'acést'a s'a pusu in desbatere proiectulu de lege asupr'a divortiului propusu do d-lu Naquet unu infocatu apostolu alu divortiului. Acést'a lege are puçine sianse de a fi primita, deórece ministrulu de justitia si celu de interne 'i sunt cu totulu contrari.

Unu colonelu alu armatei elvetiene, membru alu consiliului federalu Ziegler, se pronuntia intr'o brosiura de curendu aparuta, in contra introducerei unui sistemu de fortificari in Helvetia. Realisarea acestoru fortificatii, dîce dênsulu, este o curata impossibilitate, càci pe langa aceea cà ea ar' reclamá unu siru de ani, in cari póte s'ar' schimba actualulu sistemu de lupta, — banii ce s'ar' cheltui pentru lucrari ar' slei inse atâtu de tare Helveti'a finaciarmente, in câtu ea n'ar' mai fi in stare se pórte singura resboiulu. Déca e chiaru vorb'a de a face intariri, incheia colonelulu Ziegler, ele se voru poté ridicá si intr'unu timpu cu inceperea si urmarea resboiului. E vorb'a adeca de intariri pasagere, cá cele cari au jucatu unu rolu atâtu de mare in resboiulu de secesiune alu Stateloru Unite si in Turci'a acum sunt trei ani, si pentru cari Helveti'a ofera niste positii atâtu de potrivite. Ceea ce trebue dér' in prim'a si ultima linie Helvetiei pentru apropiatulu resboiu este banulu, — banulu intr'unu numeru considerabilu. Diarele vienese recomanda acestu sfatu — mirabile dictu — si... Germaniei.

Ministeriulu d-lui Canovas del Castillo, care guvernéza de atât'a timpu Spani'a acum s'a aruncatu cu totulu in braçiele clericalismului celui mai ultramontanu. Elu a aprobatu in 3 Februariu statutele proiectate de cardinalulu-archiepiscopu din Toledo pentru intemeiarea unei vaste associatiuni catolice, care sè se intinda asupr'a tuturoru dieceseloru, orasieloru si sateloru din tiéra. Associatiunea va stá sub imediata autoritate a episcopiloru. Dupa statute associatiunea acést'a urmaresce numai scopuri religióse si sociali si activitatea ei va consta in caritate, amelioratiuni sociali, in propagarea educatiunii si a instructiunii si in desvoltarea si latirea literaturei sciintieloru si arteloru crestine. Associatiunea va face propaganda, si se va pune in legatura cu tóte associatiunile catolice din si afara de Spani'a. Membru alu associatiunei póte deveni numai acela, care recunósce in intregulu loru invetiaturile bisericii cuprinse in encyclic'a „Quanta cura" si in „Syllabus." De sine se intielege, cà toti ultramontanii din Spani'a, multi carlisti si conservatori cu influintia se grabiră a primi statutele acestei associatiuni, care in Madridu este considerata cá punctulu de plecare alu unei puternice organisatiuni a clericalismului spaniolu. Abia póte fi o indoiala cà acésta associatiune este oper'a jesuitiloru, cari dati afara din Françia, Belgi'a, Itali'a si Germani'a, aflara in Spani'a, gratia condescendentiei guvernului ei actualu, terenulu favorabilu de unde potu incerca de nou se supuna vointiei loru intrég'a Europa catolica. Pêna atunci inse modestii discipuli ai lui Loyola se voru multiumi cu prefacerea Spaniei in o pepiniera (scóla de pomi) de jesuiti. Ferice de tine Spania!

Diarulu oficiosu din Vien'a „Die Presse" publica o telegrama din Bucuresci in urmatórea cuprindere: „Dupa ce s'au regulatu pe deplinu intre Romani'a si Rusi'a tóte cestiunile diplomatice financiare ce erau pendenta, va sosi la 10 Februariu principele Obolensky, pentru a lichidá pretentiunile romane, cari deriva din ultimulu resbelu orientalu."

Aradu, 4 Februariu 1881.

Onorate D-le Redactoru! In scrisórea mea trecuta Ve am comunicatu ceva despre starea nóstra romanésca de pe aici. In legatura cu acele Ve comunicu, cà brosiur'a d-lui professoru Goldisiu a facutu la noi impressiune fórte buna si, dupa câte informatiuni possedu, chiaru strainiloru li-a impusu vediendu cu câta dibacia se apera tesaurulu ce luavemu mai scumpu. Diuarele romane de-a-rêndulu si-espimara sentintie magulitórie despre scrierea numita; numai diarulu fratiloru banatieni redigeatu de domnulu Pavelu Rotariu dela Timisióra scrie intre varietatile nrului 4, cà d-lu Goldisiu a facutu acuma unu lucru, pre care la Timisiór'a 'lucunoscu si pruncii din leaganu.

Cinste si ómenia ori cui, dér' este o dîcala cà „omulu pêna traiesce totu se mai intieleptiesce" si acést'a are valóre si pentru d-nii dela „Luminatoriulu" La tóte cele scrise asupra d-lui Goldisiu — déca s'ar' face unu plebiscitu — atunci acel'a ar' suna cam asiá: Fratii dela „Luminatoriulu" inca potu invetiá câte cevadin brosiur'a cea neasteptata a d-lui professoru Goldisiu. Dér' se trecemu la altele!

Erá inca mai anu candu audiámu pe d-lu Babesiu vorbindu cu multu resonu despre infiintiarea unui diuariu politicu aici in Aradu. La multi le placea de ast'a, dér' nu si-au potutu realisá dorinti'a, din causa cà se temeau de deficitu. Mai in dîlele trecute se tienù intr'o casa cinstita de aici chiaru unu feliu de conferintia privata in caus'a asta, unde se luà conclusu, cá se se convóce o adunare generala a tuturoru Romaniloru inteligenti din locu si sè se caute cu seriositate despre edarea acelui diuariu. Asiá e d-le Redactoru cà ide'a e démna de lauda? Eu intrebu inse, la ce contéza publiculu nostru cu edarea diuariului? Au cugeta, cà voru aflá vre'unu mecenate, carele se le tenda câte-va mii de basa? Séu dóra au incredere in multimea prenumerantiloru? Eu nu sum contra ideei, má, insumi asiu dá sucursulu possibilu la acést'a intreprindere laudabila. Dér' candu sciu positivu, cà intre fruntasii romani din Aradu suntu si de acei'a, cari nu prenumera nici unu diurnalu romanescu, atunci oftezu din anima si trecu la ordinea dîlei preste ide'a de mai ainainte, cà-ci de si se va face modestulu inceputu, dér' totu atunci vomu incepe a numerá si dilele, câte voru mai trece pêna se cetimu necrologulu! Dé dumnedieu se fiu eu profetu mintiunosu! Dér' candu mi-aducu a minte, cà din lips'a abonentiloru a apusu „Concordi'a", „Federatiunea", „Albin'a" etc., si candu sciu cà indiferentiomulu a facutu pre corifeii nostri se inmormenteze mai anu Associatiunea, carea in opini'a publica numera in bani gat'a avere la 10,000 fl. v. a., atunci 'mi vine se recomandu atentiunei confratiloru romani, cà de-o-camdata se sprijinésca mai cu caldura diuarele, de cari dispunemu, cà-ci timpurile suntu critice in fórte multe privintie, fora de a abdice inse de ide'a respectiva. Caus'a alegeriloru de deputati se póte resolvi bine si fora multu sgomotu, câ-ci de regula unde e multa larma, acolo faptele nu prea sporescu.

De cându se áfla in fruntca diecesei nostre P. S. S. d-lu episcopu Ioanu Metianu institutulu pedagogico-teologicu a prosperatu multu. Fiindu P. S. S. cu veneratulu consistoriu si acumu de principiulu, se redice si mai multu numele celu bunu alu acelui institutu, mai dilele trecute — dupa cumu se aude — au mai inmultitu numerulu professoriloru cu doi in persónele parintelui Ioanu Ghibu si a d-lui Romulu Ciorogariu, dér' ambii numai cá adjutori langa professorii actuali. Intentiunea va fi fost cea mai buna, dér' nu se pricepe numai, pentru ce nu s'au facutu dispusetiunile aceste dela inceputulu anului scolasticu, de órece si atunci trebuie sè fi fostu lipsa totu atâtu de mare cá si acumu! Dupa cum sunt informatu corpulu profesoralu nu s'a plansu, cà ar' fi pré ingreunatu cu lucrulu; dér' dupa cumu 'mi-spuse mai alalta-eri unu amicu, dispusetiunile aceste cam nepedagogice sè se fi facutu si din unelè consideratiuni private, cari câte odate póte suntu de escusatu, numai se nu se faca pe cont'a invetiamentului. Fia si dispositiunile aceste tardie de bunu auguru si dé Dumnedieu se contribuiésca la redicarea numelui bunu alu institutului amintitu!

Corespundentele.

De langa stejariulu lui Horea Ianuariu c.

Abia esiramu din vechiulu anu, care inca nu ne-a lasatu nimicu consolatoriu, ci numai imposite noue si legi care de care mai asudritóre pentru poporu, candu éca cà curêndu dupa colindatórii, cari ne gratulasa la diu'a nascerii salvatorului — se ivescu alti colindatori, carì in locu de a ne urá unu anu mai fericitu se in cérce a ne se duce pentru de a ajunge altulu si mai reu. Acesti'a sunt cei ce petiescu dupa credentionale pentru ablegati dietali. Abia intraramu in anulu 1881 candu au sè se faca alegerile pentru diet'a unguréscia, si candu se vorbesce de parasirea passivitatii si se si presentà pe la noi unu mare Romanu cu programa guvernamentala gerandu-se de fiitoriulu salvatóre alu natiunei romane. Insè cá se póta figurá de unu natiunalistu atàtu de mare ar' trebui mai antaiu sè se desbrace de omulu celu vechiu si sè se imbrace in celu nou dupa cum cetesce si tatalu d-sale in sant'a Scriptura.

Totuodata se afirma de càtra cei ce l'au primitu cá pre fiitoriulu ablegatu, cumcà ar' fi avisatu la acést'a de càtra inteligînti'a din Deva (?) — inse eu nu credu acést'a — cá unulu care ar' avé mare popularitate in fostulu comitatu alu Zarandului ?!

Ar' fi fórte consultu cá se remana langa ileulu seu, pre langa care e angagiatu, abdicandu la atari posturi ce póte nu i se cuvinu si dupa cum credu, numai imaginatiunea si amagirea órba (fora de a observá reulu) 'lu facu instrumentulu coloru cari servescu planuriloru straine.

Nici mamelucii alu càroru instrumentu servilu s'a facutu, nici planisarea scólei comunale din Rud'a, ba nici chiaru primariulu unguru substitutu acum trei ani in loculu unui bravu romanu din acea comuna nu-i voru poté esoperá unu credentionalu de ablegatu spre a ajunge la loculu multu doritu ! — i. —

Panegiricu

rostitu de George Secula la parastasulu intru memori'a decedatului Dr. *Iosifu Hodosiu,* celebratu in Dev'a la 11/23 Ianuariu 1881.

„Non omnis moriar."
Horatiu.

(Urmare.)

Cu anulu 1861 se incepe activitatea proprie barbatésca a regretatului repausatu. Chiematu de mai multi amici ai sei, aprópe in contra vointiei sale, a fost alesu de primulu v-comite alu restauratului comitatu Zarandu, — amu disu cà aprópe in contra vointiei sale a primitu onorabil'a functiune ce i s'a oferitu, càci densulu voiea mai 'nainte se véda in ce directiune se va desvoltá inaugurat'a noua constitutiune, pe care o dorea in adeveru constitutionala si democratica, — si numai dupa apretieri profunde convingêndu-se, cà in spre bine este de lipsa conlucrarea sincera si valorósa a toti ómenii de bine, s'a resolvitu de-a primi si a primitu functiunea ce i s'a oferitu. Aici asiediatu in fruntea unui municipiu, cu spriginulu si cooperarea mai multoru zelosi consoçi, a lucratu cu zelu nefatigabilu spre introducerea de reforme salutarie, cari se redice bunastarea spirituala si materiala a destineloru populatiunei ce formá municipiulu Zarandului; sub a lui dirigentia s'a pusu Comitatulu Zarandu in prospera inflorire culturala, cum nu mai fusese nici-odata; din seraci'a cunoscuta aprópe proverbiala a comitatului Zarandu s'au creatu si instituitu o multime de scoli elementari mai in tóte comunele districtului, — o scóla capitala de baieti si de fete in comun'a Halmagiu, o scóla media cu 4 clase gimnasiali in Bradu, cu menirea de a creste treptatu, pêna a se face gimnasiu completu, — apoi pentru ingrigirea sanitaria a populatiunei intregului Comitatu, espusa din tempuri inmemorabili unei negligentie pacatóse, s'a infiintiatu in Bai'a de Crisiu unu spitalu, — si alte multe amenunte in sîne, dér' cari tóte concordate presinta o icona de unu bunu auguriu pentru prosperarea populatiunei in tóte ramurile de administratiune, cultura, si propasire; singuru actulu institutiune a dieci de scoli prin comunele rurali si a gimnasiului, este o opera atàtu de insemnata, care trebue se-i asigureze repausatului o recunoscintia eterna si nume nemuritoriu! Afara de acestea, municipiulu comitatului Zarándu, sub acestu sistemu, candu a fostu re'nauguratu la anulu 1861, pêna la desfiintiarea lui in anulu 1876, s'a bucuratu de-o reputatiune generala romanésca si se póte afirmá, ba este constatatu, cà organisarea acelui municipiu, nici-odata n'a statu pe base mai naturali in privinti'a elementeloru sale constitutive, decàtu cumu a fostu in acea epoca, potemu dice cu dreptu cuventu „de auru" pentru desfiintiatulu comitatu Zarandu, si sub care sistemu de organisare, n'a fostu niciodata afara de barierele legei, nici chiaru atunci, candu mai la urma intentiunile si faptele sale au fostu reu intielese si vitregu tractate.

Municipiulu Zarandului sub conducerea s'a a traitu etatea de fericire, si déca acéast'a s'a stinsu inca pêna ce Iosifu Hodosiu a fost in viétia, se póte atribui dissensului cu care bunele intentiuni ale acelui Municipiu au fostu intimpinate; cine a cunoscutu atunci Zarandulu, si-lu vede astadi, va fi cuprinsu de acést'a trista esperiintia. . . .

In decursulu acestui intervalu de ani 16 Iosifu Hodosiu in trei ocasiuni a fostu trimisu deputatu in camer'a tierei, si cine nu scie si nu cunósce zelulu, inteligenti'a si sinceritatea, cu cáre a aperatu in camera interesele natiunei romane, cine nu scie studiulu seu de predilictiune asupra temei „Independenti'a Transilvaniei", in care cestiune a si edatu o brosiura, prin care arata „Independenti'a Transilvaniei din punctu de vedere alu dreptului publicu transilvanu in generalu, si din punctu de vedere alu dreptului publicu si naturalu alu romaniloru in specialu; prin lupt'a sustienuta in aceasta materia, Dr. Iosifu Hodosiu, si-a castigatu nume nemuritoriu in analele frumósei tieri ce se chiamà Ardealu. . . !

Totu in cadrulu acestui periodu vine a-i se recunósce distinsele sale merite literare prin faptulu cà a fostu chematu a fi membru alu societatii Academice romane, organisata in urma cá Academia romana in Bucuresci, in care intrunire sciintifica-literara Iosifu Hodosiu a desvoltatu multu zelu, multu talentu si neobosita conlucrare, a facutu parte la redactarea dictionarului limbei romane, a tradusu „Istori'a imperiului Ottomanu" din origiginalulu latinu scrisu de Principelê Demetriu Cantemiru, a facutu pe secretarulu acelui areopagu scientificu in cursu de mai multi ani, si a conlucratu puternicu, cá fratii de unu sange din aceasta patria, si din vecin'a Romania sè se cunósca unii pe altii prin canalele literaturei si se nu trecemu unii pentru altii de straini necunoscuti, cumu erá mai inainte. —

Altetia S'a Regala Carol I generosulu Domnu alu Romaniei libere, cu inalt'a s'a gratia, a conferitu lui Dr. Iosifu Hodosiu medali'a „Bene merenti" classa I intru recunóscerea lucrariloru si meriteloru sale literare-scientifice. — Totu in acestu intervalu de ani obvine si conlucrarea lui zelósa la infiintiarea „Associatiunei transilvane, pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu", a careia membru pe viatia a fostu, si in adunarile aceleia mai totu-deauna a presentatu discursuri instructive din tóte obiectele scientifice si literari; — a conlucratu cu zelu si devotamentu in Sinodalitatea bisericei sale gr. orientale romane, luandu parte activa si de influintia la tóte congressele si Sinódele ei; a participatu la crearea fondului pentru infiintiarea unui teatru nationalu romanu, alu caruia primu presiedinte a fost, — in fine dupa ce municipiulu Zarandului s'a disolvatu prin lege, a venitu cá asessoru referentu scolaru la consistoriulu archidiecesanu din Sibiiu cu pré frumosulu cercu de activitate de a ingrigi trebile scolari confessionali in tóta Archidieces'a Ardealului de ritulu gr. orientalu.

Eata Domniloru! unu scurtu resumatu din laboriós'a viatia a decedatului, carui amu venitu sei damu onórea din urma impreunata cu mahnirea nóstra pentru perderea lui prea tímpuria, — si care sum incredintiatu, cà a sapatu si saditu in animile nóstre unu suveniru placutu si de eterna recunoscintia.

Unu barbatu zelosu, care a imbraçiosiatu cu atàta zelu aprópe tóte carierele vietiei publice deopotriva destinsu intru tóte, va fi socotitu póte de multi cà nu va fi fostu possibilu, se-o duca la perfectiune nici intr'unulu din ramurile ce a imbraçiosiatu. Domniloru! considerati inse cà n'a fostu inca si nu va fi muritoriu care se póta atinge limitele perfectiunei! . . . Ci Dr, Iosifu Hodosiu a fostu unu zelosu luptatoriu intru realisarea binelui publicu pe tóte cararile, ce geniulu seu luminatu, studiulu seu profundu si eruditiunea s'a vásta, combinata cu prudenti'a s'a bine desvóltata, a potutu se realiseze. Afara de aceste eminente calitati esteriorulu seu simpaticu, nobilitatea spiritului seu, blandetia animei sale, — curagiulu seu neinfrangibilu si afectiunea celu caracterisá façia de ori si cine in totu deauna î-a atrasu simpathiile, iubirea si admirarele tuturoru, cari l'au cunoscutu, astfeliu càtu densulu intre ómenii de bine numai amici a avutu, si adeversarii lui cei mai mari recunosceau lealitatea si stimau principiele lui.

Candu deci amu schitiatu in scurte trasuri caracteristicele acestui máre barbatu alu natiunei nóstre, care nu mai este, nu remane decàtu se luamu esemplu de la zelulu si perseveranti'a lui, dela iubirea s'a de patria, de natiune si de adeveru, si infaçisiandunile cá pe unu luceaferu luminatoriu, se fimu pururea cu ochii tientiti la faptele lui pentru a le urmá cá astfeliu se ajungemu la limanulu, spre care se aventa spiritulu seu inaltu si spre ajungerea caruia cu ardóre a lucratu dî si nópte, eara umbrei lui se-i conservamu cu pietate o eterna suvenire si admirare! .

Diverse.

(Principele mostenitoriu Rudolf) a plecatu la Egipetu unde va face o escursiune si pe Nilu, de aci se va duce la Ierusalimu. Adio ce si l'a luatu printiulu dela mirés'a s'a a fost fórte cordialu. Elu i promise cà se va reintórce pêna la 25 Aprile c. Din caus'a mortii adjutantului seu maioru Bakalovics, printiulu Rudolf a plecatu mai inainte de terminulu hotaritu.

(Revisuirea càrtiloru bisericesci.) „Ortodocsulu" afla cà d. ministru alu culteloru si invétiamentului publicu n'a aprobatu regulamentulu elaboratu de Sinodu pentru revisuirea càrtiloru bisericesci si a decisu a se inapoiá Sinodului, spre a face óre-care modificari pe care minisru le crede trebuincióse. Cu tóte acestea, in bugetulu ministerului de culte s'a inscrisu sum'a de lei 10,000 pentru retiparirea càrtiloru bisericesci.

(Casu de mórte.) In Dumbrau a repausatu in 3 Febr. unu bravu romanu Vasilie Pop'a capitanu c. r. de cavaleria in pensiune, in etate de 57 ani.

(Porumbei caletori.) „National Zeitung", dela 27 Ianuariu, publica urmatórele: Estragemu din raportulu publicatu de Societatea berlinesa pentru dresarea porumbeiloru, urmatórele amenunte interesante asupra repediciunii sborului acestoru paseri: La celu din urma concursu, in 1880, porumbelulu care a raportatu primulu pretiu a strabatutu in 5 óre 26 minute, distantia de 474 chilometri. Acesta este sborulu celu mai repede ce s'a constatatu pêna astadi. Societatea berlinesa are mai bine de 1500 porumbei caletori betrani si in cursulu anului din urma ea a mai cumperatu, afara de acesti'a mai bine de 350 porumbei tineri din Paris, Aix-la-Chapelle si Belgi'a, in scopulu de a inbunatati rass'a prin amestecarea unui sange nuou."

(Incendiu.) Sambata nópte a luatu focu fabric'a de chibrituri a fratiloru Focsienénu dupa calea „13 Septembre" in Bucuresci. Incendiulu a isbucuitu din caldur'a produsa de masîn'a destinata a usca chibriturile, care s'a aprinsu fiindu in cele din urmá pré uscate, si s'a stinsu cu ajutorulu pompieriloru pe la órele 11 diminétia. Se dîce cá pagubile causate ar' fi de 200.000 lei.

(Omulu sburatoru.) Diarulu rusescu „Golos" de la 15 Ianuariu anuncia resolvarea unei mari probleme a sciintiei mechanice: putintia pentru omu de a sbura ca paserile. Profesorulu dela universitatea din Kiev, d. Juvenalieff, a presintatu academiei de sciintie, dupa disulu diaru, unu aparatu menitu a da omului posibilitatea de a se ràdicá in aeru, de a manevra in tóte directiunile sborulu seu prin simple miscari musculare, care sunt motorii aparatului. Importantia acestei descoperiri este fórte mare, si se dice ca Academia russa a concedatu inventatorului brevetulu de privativa, prin care i se constata proprietatea inventiunei. Reproducemu acésta, lasandu respunderea deplina diarului „Golos."

(Unu omoru.) In camer'a Nr. 37 dela otelulu de Londra in Bucuresci locuiá unu turcu betranu anume Mehmet-Ali, venitu din Rusciucu. In alta camera, care este situata intocmai sub aceea a betranului Mehmet in versta de 55 ani si Assim Ahmet, in vêrsta de 25 ani. Dumineca, nu se scie inca din ce causa, acesti turci cari vindeau maruntisuri prin orasiu, au avutu impreuna o discutiune destulu de inversiunata, si Luni diminéti'a chelnerulu otelului intrandu in camer'a lui Mehmet-Alli, la gasitu mortu, avendu doue lovituri de cutitu la gàtu. Din camera, dupa spusele otelierului, lipsesce unu chimiru in care Mehmet avea mai multu auru. Politi'a a arestatu indata pe ceea-lalti doui turci. Unulu din ei, Ismail Mehmet avea pe mani nisce mici pete de sange. Amendoui tagaduescu crim'a si pretindu cà au auditu Dumineca nópte pe la 12½ sgomotu in camer'a lui Mehmet si au cerutu ajutoru in límb'a otomana, inse nevediendu pe nimeni s'au intorsu in camer'a loru. Instructiunea crimei se urméza. („Rom.")

(Muntii din Dobrogea.) Lantiulu muntiloru din plas'a Màcinu (Dobrogea), care se unesce cu Balcanii din Bulgari'a printr'unu siru

neintreruptu de déluri, este ruptu in doue, in directi'a Màcinului, de o vale argilósa, care iea nascere la pólele sud-vestice ale muntelui T i u t i u i a t u l u. Tiutiuiatulu este muntele celu mai inaltu din tóta Dobrogea, situatu in plas'a Màcinu, la nordu de comun'a Grecii Suganlic, si la departare de vr'o 4 si jum. chilom. Poseda granitu, si are o inaltime de 506 metre peste mare. In intregulu lui este acoperitu de o padure frumósa, in care stejarii frasinii, ulmii si carpenii intindu bratie puternice. Valea argilósa, care incepe la pólele sud-vestice ale acestui munte si care se indrépta spre nord-vestu pêna la L u n c a v i t i 'a, taie lantiulu muntiloru Màcinului. Astufeliu acestu lantiu, care incepe la muntele U l i g a, ce resare dintr'unu terenu bàltosu, despre nord-vestu, din baltile Màcinului, merge pêna in fati'a comunii Grecii. De acestu lantiu se tienu si délurile dela G a r b e n i, V a c a r e n i si pêna in délulu B u g e a c u. Pe acestu din urma délu odihnescu, sub o cruce mare de stejaru, cadavrele celoru antai soldati rusi cari au calcatu teritorulu turcu in ultimulu resboiu. — Lantiulu muntiloru Màcinului este de o natura cristalina, compusa din „Gneis“ si „Grünstein“ piétra verde. Cea mai mare inaltime e de 356 m. peste mare. Este fórte abruptu si escarpatu, de o fisionomie trista si adese-ori plêsiuva, nu cá lantiulu de munti ai Tiutiuiatului, care are o fisionomie mai dulce, mai inclinata, si e mai multu acoperitu cu paduri frumóse. — Dela Tiutiuiatulu, spre ostu este unu adeveratu amfiteatru, unu siru de déluri cari incungiura tóta valea ce pornesce dela pólele Tiutiuiatului, spre ostu si sudu, pêna la muntele C a r t- b a i r, situatu la càte-va chilom. spre sudn de comun'a Grecii. Dela acestu amfiteatru, la 100 m. in josu, spre sudu, isvoresce o apa fórte buna si recorósa, ce curge prin satulu Grecii. La 100 m. spre vestu dela acestu isvoru, celebrulu caletoru Peters, in 1863, a gasitu alluvion (loss), ceea ce presupune cà inundati'a diluviana a ajunsu pêna la acele inaltimi. (Rom. Trans.)

(A r m a t 'a a c t i v a a A u s t r o-U n g a r i e i) consta dupa numeratiunea din 31 Decembre 1880 din 271,474 de persóne. In acést'a suma sunt cuprinsi si 1160 de invalidi precum si 14 persóne ce se afla cá meseriasi etc. pe nàile de resboiu ce se aflau in ape straine. Dintre persónele numerate se aflau in tierile representate in Reichsrath 158,698; 84,339 se aflau in tierile de sub corón'a St. Stefanu; 27.995 in Bosni'a si Hertiegovin'a; 116 in Ada Kaleh, 245 pe corvet'a „Fasana“ ce se afla in plina mare; 81 pe vaporulu „Taurus“, stationatu in Constantinopolu. Dupa loculu de nascere se impartu: Austri'a inferióre 14,965; Austri'a superióre 4637; Salzburgulu 2506; Stiria 9021; Carinthi'a 2658; Carnioil'a 3769; tiermurii marii 5352; Tirolulu si Vorarlberg 3693; Boemi'a 45,754; Moravi'a 16,764; Silesi'a 4681; Galiti'a 39,185; Bucovin'a 4378; Dalmati'a 3041; Ungari'a (cu Fiume) 93,998; Croati'a si Slavoni'a 15,418; Bosni'a 1186; Germani'a 320; Elveti'a 24; Itali'a 88, alte tieri 36. — Dintre cei numerati erau romano-catolici 197,277; greco-catolici 23,874; vechi catolici 547; greco-orientali 16,756; armeno-orientali 208; evangelico-lutherani 11,123; evangelico-helvetieni 13,174; unitari 369; israeliti 7562; mohamedani 328; alte religiuni 166. Ca limba materna vorbescu 97,753 pe cea germana; 45,748 cea boema, morava si slovaca; 19,678 cea polóna; 18,557 cea ruthena; 7901 cea slovena; 20,671 cea croata si serba; 3669 cea italiana; 11291 cea romana; 46,216 cea maghiara. Sciau ceti si scrie 69% (187,434); 4% (11,935) sciau numai se cetésca; 27% (72,105) nu sciau nici ceti nici scrie. Neinsurati erau 953 per mille (259,651); insurati 12,125 (= 45 per mille), veduvi 627 (= 2 per mille), in fine in divortiu traieau 71.

(Judecat'a unui pasia.) — Intr'unu orasielu din Bulgari'a ajunsera la certa doui chrestini; era unu tata si fiulu seu celu mai mare. Betranulu cladise, nu de multu, o casa cu unu etagiu. Dupa ce se casatori tenerulu, pretindea cá tatalu seu se locuiésca in incaperile de josu, ear' cele de susu se i le lase lui, de óre-ce avea nevasta tenera. Tatalu nu se invoi. Lucrulu merse pêna la pasia. Infatisiandu-se ambii inaintea lui, pasi'a intrebà pe celu teneru: — Unde vrei se locuesci? — In catulu de susu. — Dér' aceea nu 'ti se cuvine tie. — Ba mie cà sunt mai teneru. Pasi'a a statu càtu-va pe ganduri, apoi dise càtra teneru: — Inchina-te dupa legea t'a de ghiauru, fati cruce si rostesce obicinuitele cuvinte. Tenerulu isi puse cele trei degete pe frunte si dise: — In numele tatalui! apoi mutandu-si degetele sub peptu, adaugà: si alu fiiului. . . . . — Ho! bre! strigà pasi'a cu o voce indignata. Pe cine ai pomenitu candu avea degetele d'asupra? — Pe tatalu, respunse tenerulu. — Si candu le-ai pusu de desubt? . . . . . — Pe fiulu. — Ei bine, urmà pasi'a, tatalu siede d'asupra si fiulu dedesubt. Acum duceti-ve si ve tineti de acést'a judecata, càci e facuta tocmai dupa legea vóstra! Cu chipulu acest'a procesulu dintre tata si fiu se terminase pentru totu-deauna; si, ce a fost mai de miratu, cà se terminase fara nici unu advocatu.

(„F a m i l i 'a“) in numerulu seu din urma (8) aduce urmatórele: „Tarde venientibus ossa“ scriere inedita de V. Alesandri — Ceriulu stelosu, fragmentu astronomicu de A. S. Simonescu — Calindarulu septemanei — De pe ghiatia din Timisióra de Emili'a Lungu — Bonbóne de Cobold — Literatura si arte — Biserica si scóla — Societati si institute — Ce e nou? — Cronic'a lumei — Ghicitura — Post'a redactiunei.

(Concursu literariu.) Administratiunea diarului „Amiculu Familiei“ primindu dela càteva dame 150 franci in aurn, spre incuragiarea literaturei beletristice romane, publica unu concursu, destinandu unu premiu de 100 franci in auru pentru cea mai buna novela originala, ér' unulu de 50 franci pentru cea mai buna p o e s i a, ce vu fi a se publicá in „Amiculu Familiei“. Novel'a se fia de celu pucinu o cóla in tipariu si se fia scrisa intr'unu stilu usioru si limbagiu curatu. Poesi'a póte fi de ori-ce soiu, marime si cuprinsu. Novelele si poesiile cari voru tractá vre-o schitia din istoria nationala sunt preferite. — Terminulu concursului se defige pe 16/28 Februariu 1881, candu premiele se voru adjudecá de-o comissiune de 5 celoru mai bune operate. Langa operatulu scrisu cu mana straina si provediutu cu órecare devisa, sè se alature o epistola sigilatu cu sigilu strainu, avendu din afara devis'a operatului scrisa totu cu mana straina, ér' din intru numele autorului. A se adressá la Administr. diarului „A m i c n l u F a m i l i e i“ in G h e r l 'a.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 9 Februariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	109.20	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	110.25
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	126 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	107.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	82.80	Rent'a de harthia aust.	72.85
dto. (II-a emissiune)	101.50	„ de argintu „ .	74.05
dto. (III-a emissiune)	86.50	„ de auru „	89.30
Bonuri rurale ungare	96 50	Losurile din 1860 .	130.50
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	814.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	95.50	„ bancei de creditu ungare . . .	262 50
dto. cu cl. de sortare	93.75	„ bancei de creditu austriace . . .	286.20
Bonuri rurale transilvane	93 —	Argintulu in marfuri .	—.—
„ croato-slav. . .	97.—	Galbini imperatesci .	5 55
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.50	Napoleond'ori . . .	9.37$^{1}/_{2}$
		Marci 100 imp. germ. .	57.45
		Londr'a. . . .	118 80

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 27 Ianuariu/8 Februariu 1881.

Valori	Do-banda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	88.$^{1}/_{2}$	89.$^{1}/_{4}$
Imprum. Oppenheim . . .	8%	1 Ian. 1 Iul.	109.—	110.—
Oblig. domeniale	8%	idem	103.$^{1}/_{2}$	104.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	99.$^{1}/_{2}$	100.—
„ Cred. fonc. urban.	7%	idem	99.$^{3}/_{4}$	99.$^{1}/_{4}$
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	101.$^{1}/_{4}$	101.$^{3}/_{4}$
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	56.35	
Oblig. nóue ale statului	6%		93.—	93.$^{1}/_{2}$
Actiele Bancei Romanii		1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	220.—	230.—
Losuri municipale (lei 20)			27.—	28.—
Renta romana.	5%		78.—	78.$^{1}/_{2}$
Argintu contra auru . .			101.$^{1}/_{4}$	101.$^{1}/_{2}$

☞ „Gazet'a Transilvaniei“ va aparé de aci incolo Marti'a, Joui'a si Sambat'a si se va imparti in Brasiovu la 6 óre sér'a.

☞ Rogamu pe toti domnii, càti voiescu a avé numerii acestei foi dela inceputulu anului, a grabi cu prenumeratiunea.

Adnimistratiunea.

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henriou.